

JAKOB: VIS TROEN I GJERNINGER

Det er mange som heter Jakob i Bibelen, og forfatteren av dette brevet kan ha vært en av brødrene til Jesus (Matt 13,55), han som etter hvert ble en av lederne i menigheten i Jerusalem (Apg 15,13; 21,18; Gal 1,19; 2,9). Det vanligste forslaget til datering er år 48-49, og i såfall er det kanskje det eldste skriftet i Det nye testamente.

1,1 sier at det er skrevet til “de tolv stammer som er spredt omkring i fremmede land.” Dette høres ut som jødiske mottakere. Han oppgir ikke noe nærmere geografisk område, så det er nok et nokså generelt brev han skriver, beregnet på flere menigheter utenfor Israel.

Jakobs brev kan kalles “visdomslitteratur” slik som bl.a. Ordspråkene i GT. Han skriver på en måte “i sirkler”, noe som ikke var uvanlig for en jøde (vi finner det samme i Ordspråkene). Han kommer derfor innom de samme temaene flere ganger: Rikdom, prøvelser, tungen, visdom og det å praktisere det man tror på. I tillegg til å være inspirert av Ordspråkene, henter han også mye fra Jesus, spesielt fra Bergprekenen i Matt 5-7.

Dette siste er nok det Jakobs brev er mest kjent for. Jakob sier at troen er død uten gjerninger (2,17.26), fordi sann tro på Gud viser seg i gjerninger. Det er ingen motsetning mellom Jakob og Paulus her. Det er viktig å legge merke til at de ikke har helt samme definisjon av ‘tro’: Jakob sier at selv de onde åndene “tror” (2,19) og snakker derfor mer om en generell tro på at Gud finnes, ikke en frelsende tro. Han skrev også til jøder som alle trodde på Gud. For Paulus, som skriver til hedninger med en helt annen bakgrunn, er det tydelig at de gode gjerningene er en selvfølge når man tror, de er “inkludert” i hans definisjon av tro (f.eks. Rom 6,19; Tit 2,14; 3,8; 3,14).